

BRANSJEUTVIKLING 2018

Økonomiske utviklingstrekk, prognoser og nøkkeltall for regnskapsbransjen

INNHold

SIDE 4 - 8

OMSETNING

SIDE 9

BRANSJENS VERDISKAPING

SIDE 10

ANTALL SYSSELSATTE

SIDE 11

PRISER

SIDE 12 - 13

OPPDRAGSMENGDE

SIDE 14 - 15

ØKONOMISKE RESULTATER

Ansvarlig for bransjerapporten: Svein Austheim, Regnskap Norge

Versjon 1 av 2. okt. 2019

INNLEDNING

Bransjerapporten er basert på innrapporterte regnskapsdata i 2018, og har til hensikt å måle utviklingen i regnskapsbransjen på overordnet nivå. Datagrunnlaget består av totalt 3 327 virksomheter. Alle data er innhentet fra enten sekundærkilder eller egne spørreundersøkelser. Analyseverktøy er MS Excel og XLstat.

OM UTVALGET

Regnskapsbransjen er summen av alle autoriserte regnskapsførerselskaper og autoriserte innehavere av enkeltpersonforetak.

Alle økonomiske data i denne rapporten er hentet fra Bisnode Smartcheck. Denne tjenesten har ikke oversikt over hvilke selskaper og foretak som innehar autorisasjon. Uttrekket er primært basert på aktive enheter registrert med NACE koden: 69201 - Regnskap og bokføring. Med aktiv menes at virksomheten må ha utøvd økonomisk aktivitet i 2018.

OM DATAGRUNNLAGET

En generell utfordring ved å basere datagrunnlaget på næringskoder er at de grupperer virksomhetene etter hovedaktivitet. Virksomheter kan imidlertid operere i flere bransjer og generere inntekter fra ulike forretningsområder. Det er derfor ikke perfekt samsvar mellom Finanstilsynets konsesjonsregister og Enhetsregisterets bruk av næringskoder.

For å kvalitetssikre dataene ble de 100 største virksomhetene (målt ved omsetning) manuelt sjekket mot Finanstilsynets konsesjonsregister. Virksomheter som manglet konsesjon ble luket ut. Datagrunnlaget ble hentet ut i midten av september 2019, ca en og en halv måned etter fristen for å levere årsregnskap (31. juli). Det tar ofte noe tid fra regnskapene er levert via Altinn, og til de er tilgjengelig i en bedriftsopplysningstjeneste. I tillegg leverer

noen etter fristen har gått ut. Vi kan derfor ikke garantere at absolutt alle regnskapsbedrifter er medtatt.

For eksempel registrerer vi at Finanstilsynet, i det dokumentbaserte tilsynet, finner at omsetningen i bransjen er noe høyere enn det vi kommer frem til. Det er rimelig å anta at våre resultater er noe mer restriktive, altså kan underrapportere enkelte økonomiske størrelser.

I sum vurderer vi datagrunnlaget til å være representativt for regnskapsbransjen, men tar høyde for eventuelle målefeil.

OM ANALYSENE

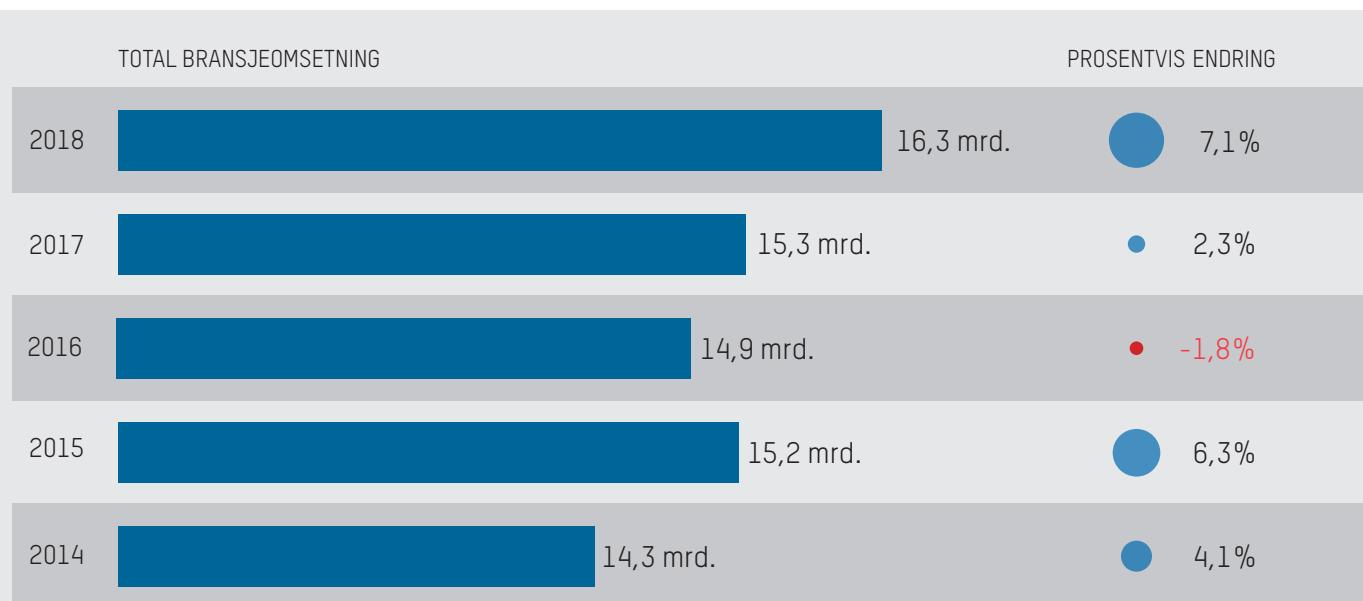
Analysene i denne rapporten er basert på generelle makroøkonomiske modeller og statistiske metoder. Vi går ikke i detalj mht formler og matematisk rammeverk, men gjør oppmerksom på at det er robuste og velprøvde analysemetoder som ligger til grunn for resultatene.

OMSETNING

Aggregert omsetning i regnskapsbransjen var 16,3 milliarder i 2018. Dette tilsier en økning på 7,1 prosent fra året før.

DIAGRAM 1

Aggregert omsetning per år målt i faste 2018-priser.

Prisjustering er basert på utvikling i konsumprisindeksen (KPI). Kilde: SSB.

Målt i faste 2018-priser (dvs. justert for inflasjon iht KPI) har aggregert omsetning steget med 54,1 prosent i perioden fra 2007 til 2018. Dette tilsier en gjennomsnittlig årlig vekst på 4,0 prosent.

Målt i markedspriser (løpende priser) har omsetningen steget med 97 prosent i samme periode. Dette tilsier en gjennomsnittlig årlig vekst på 6,4 prosent, og at omsetningen er nær doblet siden 2007.

DIAGRAM 2

Omsetning etter tjenestekategorier.

	ANDEL AV BRANSJEOMSETNING	FEILMARGIN
Regnskap inklusive årsoppgjør	75,0%	+/- 3,4%
Lønn og HR-a	10,8%	+/- 2,4%
Rådgivning og konsulenttenester	7,5%	+/- 2,1%
Programvare og digitale tenester	4,7%	+/- 1,6%
Bemanning og personalutleie	0,2%	+/- 0,3%
Inkasso	0,1%	+/- 0,2%
Annet	1,6%	+/- 1,0%

Kilde: Spørreundersøkelse hos medlemsbedrifter i RN. N=633. Feilmarginer er kalkulert med 95 prosent konfidensgrenser.

Omsetning etter tjenestekategori er en ny variabel. Vi har derfor ingen historiske data å sammenligne med. Informasjon om andel av omsetning per tjenestekategori stammer fra en spørreundersøkelse gjennomført blant medlemsbedrifter i Regnskap Norge. Det aggregerte resultatet er kalkulert på bakgrunn av hver medlemsbedrift sitt forholdsmessige bidrag til respektive tjenestekategori.

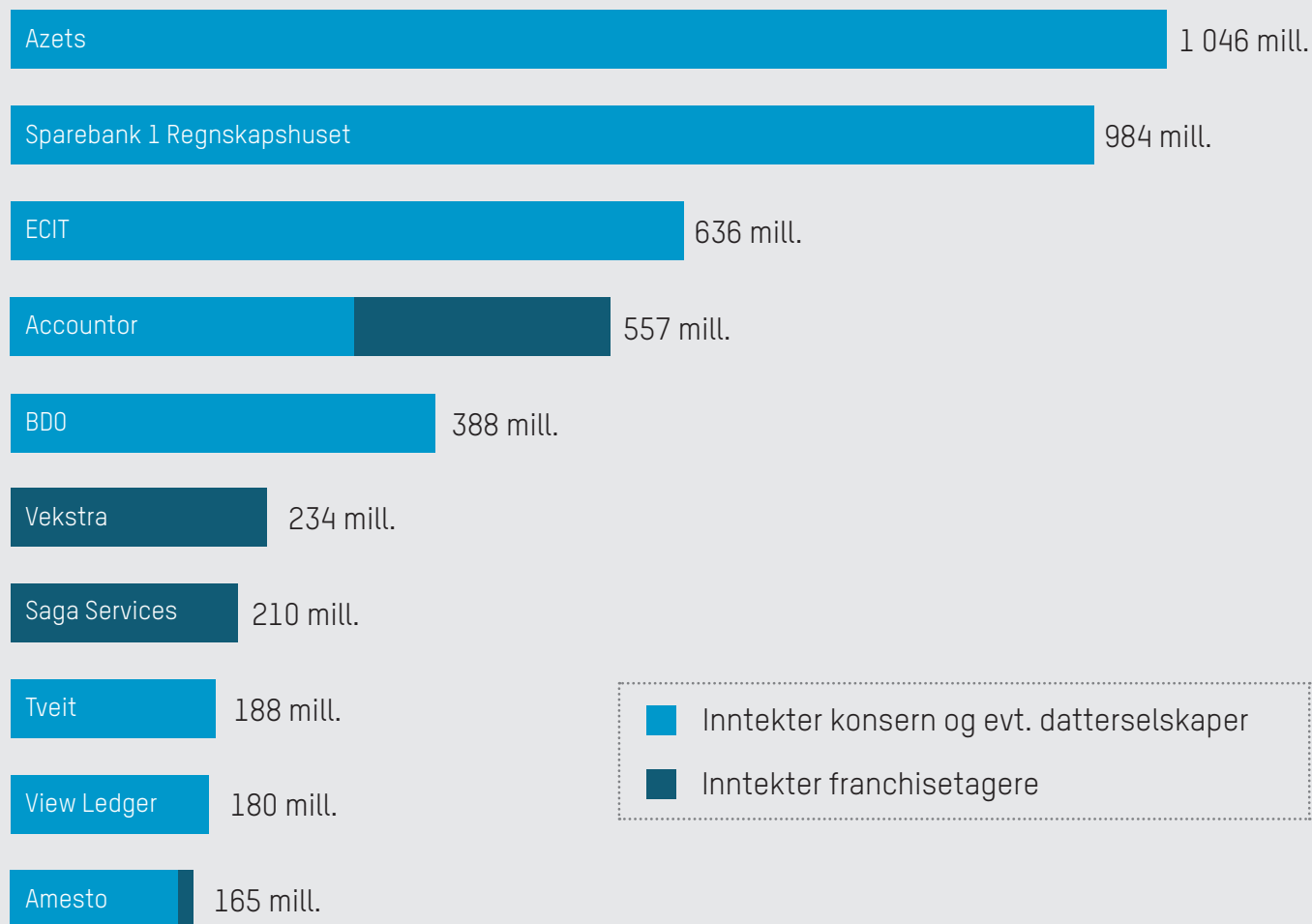
Det er signifikante forskjeller i fordelingen av omsetning per tjenestekategori mellom små og store medlemsbedrifter. Hos de minste stammer for eksempel en noe større andel av omsetningen fra salg av regnskaps-tjenester inklusive årsoppgjør. Hos de store stammer en høyere andel av omsetningen fra salg av programvare og digitale tenester.

Andel av omsetning etter tjenestekategori kan imidlertid ikke forklare forskjeller i lønnsomhet målt ved EBITDA-margin. Det er altså ingen årsakssammenheng mellom hvilke tjenestekategorier omsetningen stammer fra - og hvilken lønnsomhet regnskapsselskapene kan vise til.

DIAGRAM 3

10 største aktører i regnskapsbransjen 2018.

OMSETNING

Omsetning per aktør er presentert på paraplykjede nivå. Dette innebærer at vi summerer alt som seiler under samme flagg uavhengig av organisasjonsstruktur og eierskap. Vi gjør oppmerksom på at Azets har avvikende regnskapsår.

I sum hadde de 10 største aktørene en omsetning på 4,6 milliarder i 2018, dette tilsier en markedsandel på 28 prosent. De utfører 20 prosent av alle oppdrag, og står for 25 prosent av regnskapsbransjens totale EBITDA (Earnings Before Interest Tax Depreciation and Amortization).

De store aktørene har blitt studert i detalj fordi Regnskap Norge ønsker å følge konsolideringen i bransjen mer systematisk. Dette forutsetter at man tallfester utviklingen både hos de store aktørene og bransjen totalt.

DIAGRAM 4

Markedsstruktur målt etter omsetning per desil (sortert synkende i 10 intervaller).

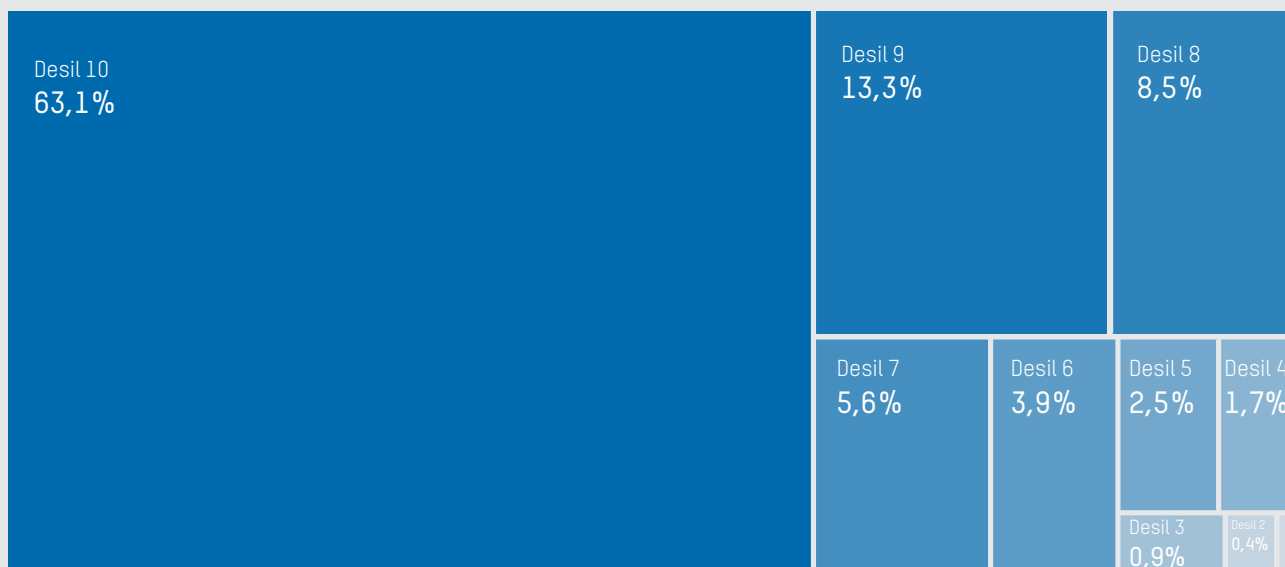
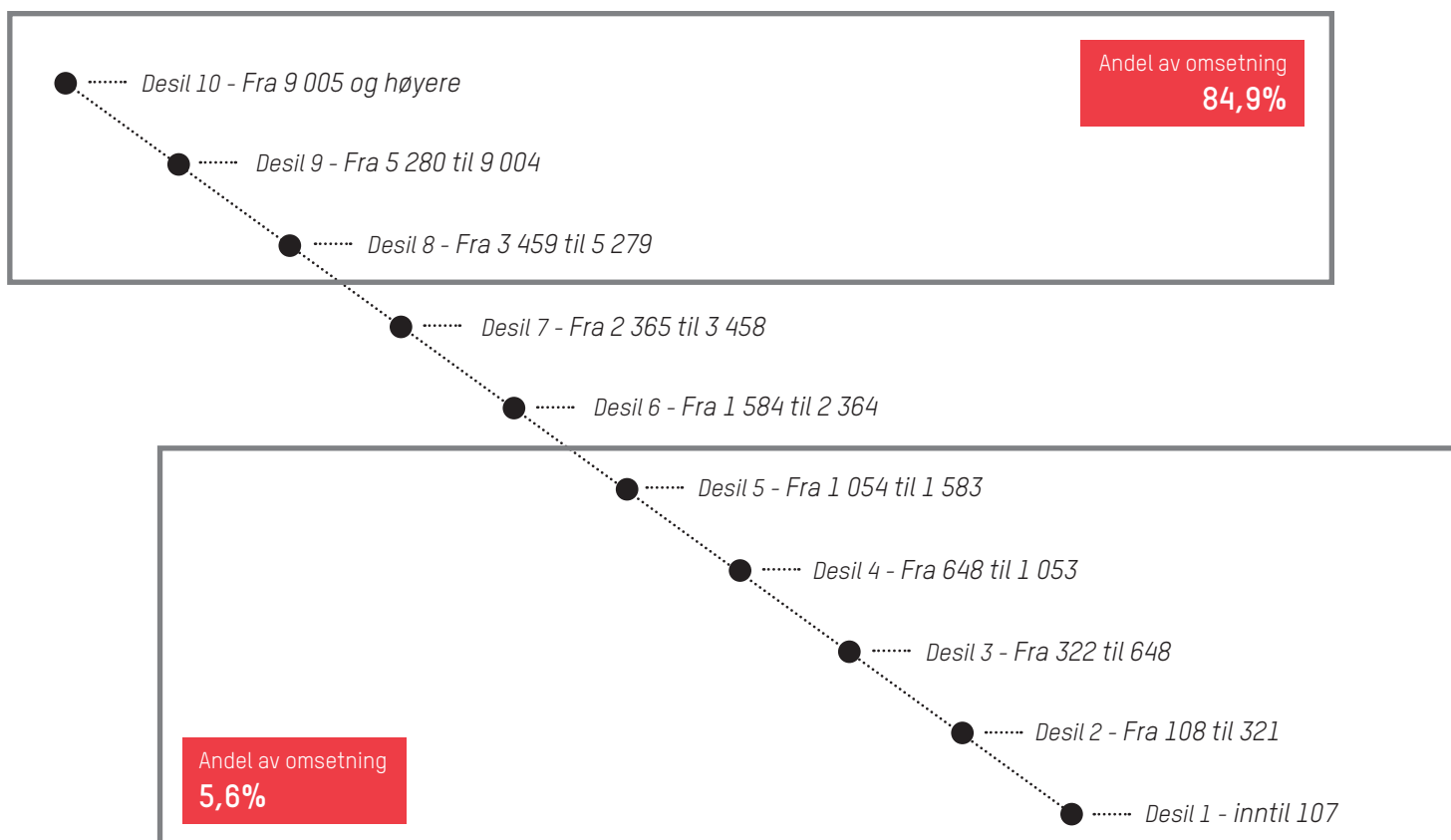
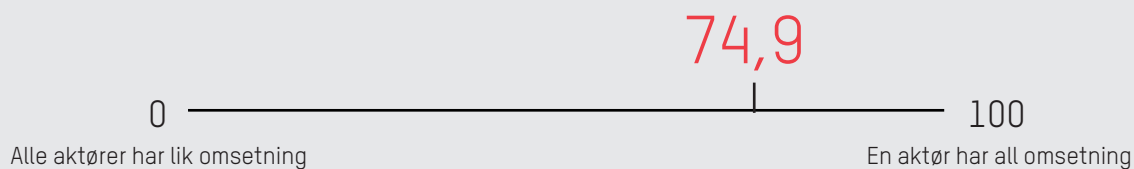

Diagram 4 viser at desil 10 (de 10 prosentene med høyest omsetning) har en markedsandel på 63,1 prosent. Den nederste halvdel, dvs desil 1 til og med 5, utgjør halvparten av alle regnskapsbedrifter, men de har i sum en markedsandel på kun 5,6 prosent. De 134 største regnskapsbedriftene står for nøyaktig halvparten av bransjeomsetningen. Intervaller for omsetning i hver desil er angitt i modellen nedenfor (tall i tusen NOK).

KONSOLIDERINGSGRAD MÅLT VED GINI-KOEFFISIENT

Gini-koeffisienten er et summarisk ulikhetsmål som resulterer i en verdi mellom 0 og 100. I vårt tilfelle vil 0 indikere at omsetningen i regnskapsbransjen er nøyaktig likt fordelt blant alle aktører, og 100 indikerer at kun en aktør alene har all omsetning.

Gini-koeffisienten for regnskapsbransjen i 2018 er 74,9. Hvis verdien i 2019 blir høyere betyr det at bransjen er mer konsolidert, hvis den blir lavere betyr det mer fragmentert.

DIAGRAM 5

Utvikling i bransjeomsetning.

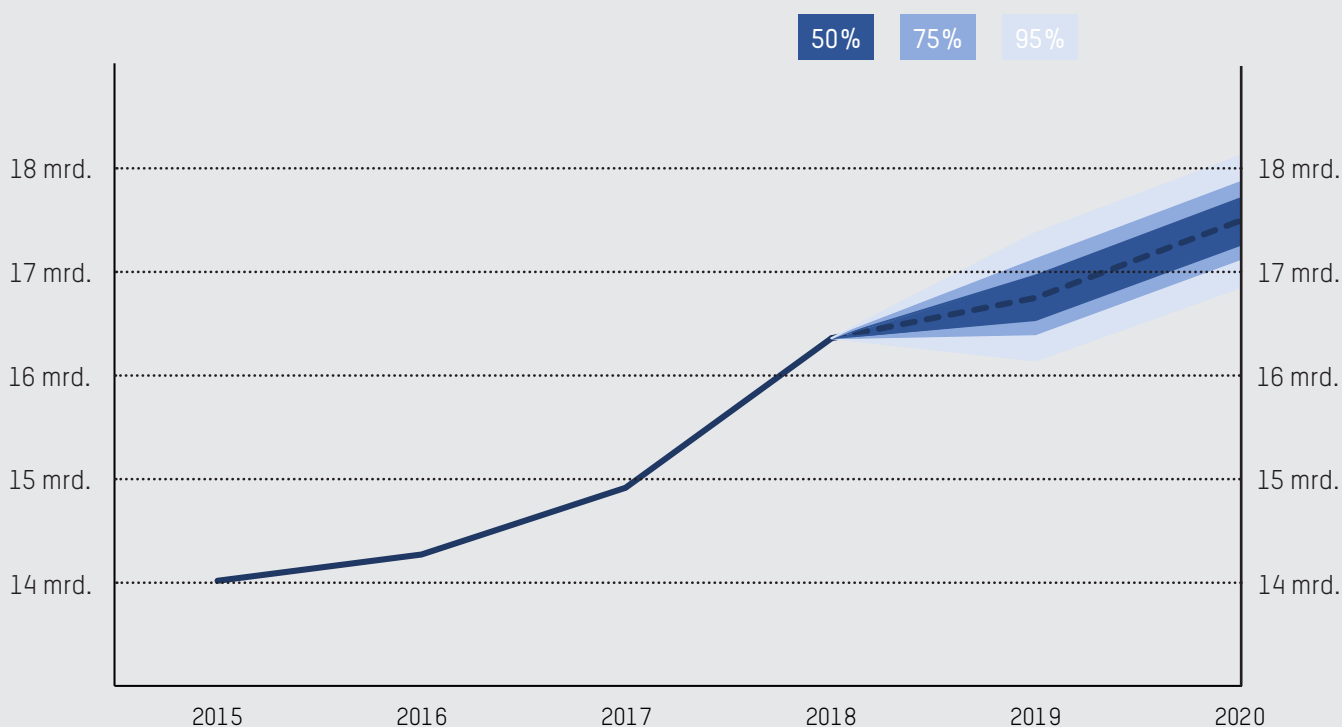

Diagram 5 viser utvikling i aggregert omsetning siden 2015, og anslag fremover for 2019 og 2020. Den heltrukne linjen viser faktisk utvikling, mens den stiplede linjen er Regnskap Norges prognose. I tillegg er usikkerheten til prognosen angitt ved konfidensgrenser på henholdsvis 50, 75 og 95 prosent.

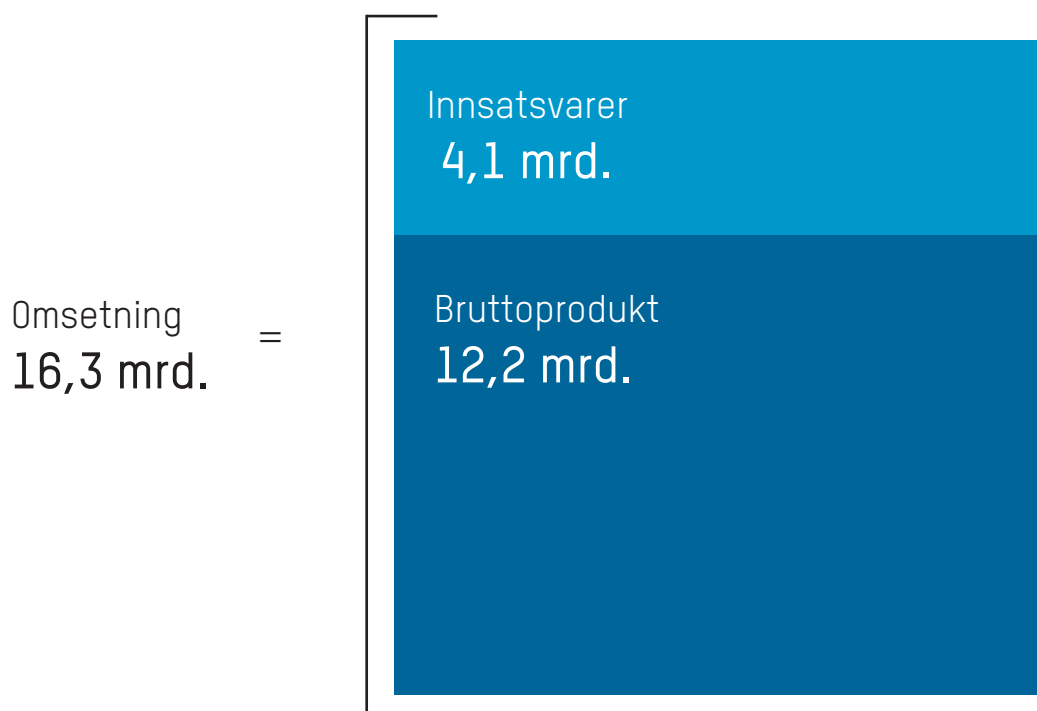
Vi forventer at omsetningen vil stige til 16,7 milliarder i 2019 og 17,5 milliarder i 2020.

BRANSJENS VERDISKAPING

Verdiskaping handler om å tallfeste den økonomiske verdien av varer og tjenester som blir produsert i løpet av en gitt periode. For at dette regnestykket skal bli riktig må vi skille mellom egen verdiskaping og hva vi har kjøpt av andre. Det økonomiske målet på verdiskaping er derfor ikke omsetning, men bruttoprodukt. Bruttoproduktet beregnes ved å ta utgangspunkt i omsetning, og trekke fra verdien av alle varer og tjenester som vi har kjøpt fra andre. Slik sikrer vi at verdiskapingen tilskrives den opprinnelige produsenten, og ikke telles 2 eller flere ganger. Regnskapsbransjens bruttoprodukt, og bidrag til Norges BNP i 2018, er 12,2 milliarder.

DIAGRAM 6

Regnskapsbransjens bruttoprodukt.

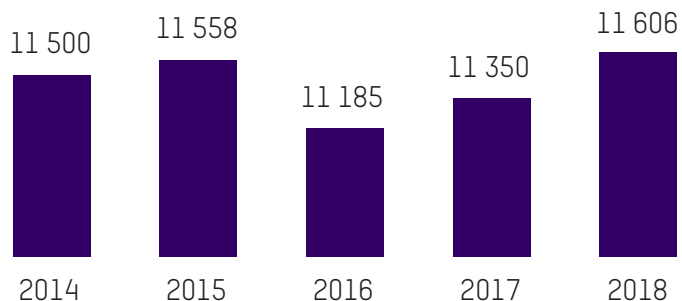
Målt i faste 2018-priser vil et bruttoprodukt på 12,2 milliarder tilsi en økning på 8,7 prosent fra året før. Denne veksten kan dekomponeres i produktivitsvekst på 5,6 prosent per sysselsatt, og en økning på 3,1 prosent i antall sysselsatte. Teorien bak dette er at endringer i størrelsen på bruttoproduktet skyldes en kombinasjon av endringer i produktiviteten per ansatt (eller per arbeidstimer) og endringer i antall ansatte (eller antall arbeidstimer).

ANTALL SYSSELSATTE

11 606

Antall autoriserte regnskapsførere

65%

Andel av de autoriserte som sannsynligvis jobber i regnskapsbransjen

20%

Andel av de autoriserte som også har konsesjon som registrert eller statsautorisert revisor

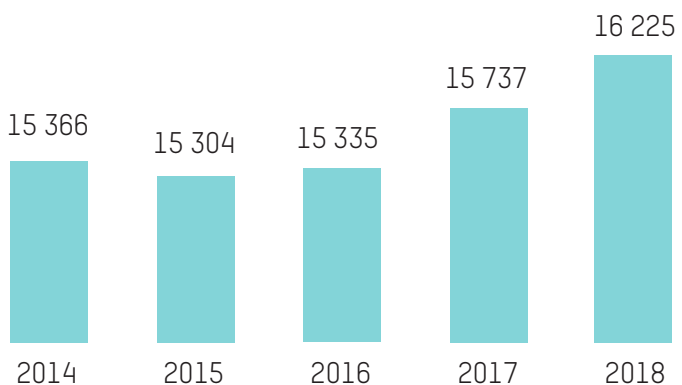
15%

Andel av de autoriserte som jobber i andre bransjer

16 225

Antall sysselsatte i regnskapsbransjen

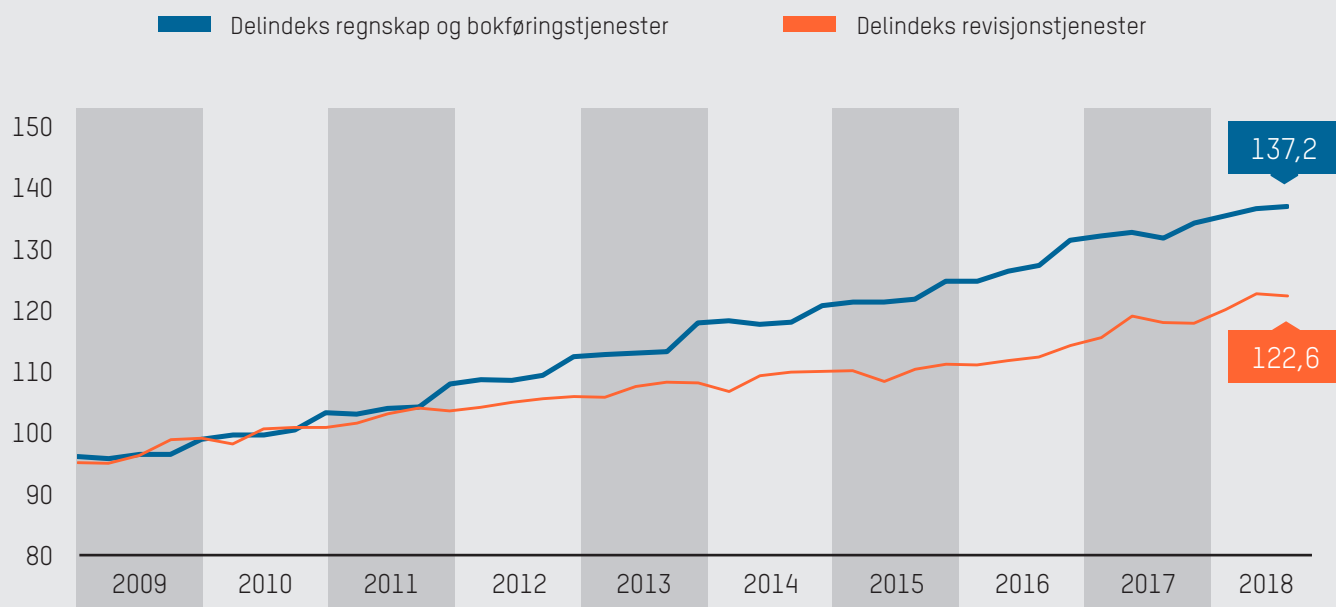
Kilde: SSB, tabell 11606: Sysselsetting registerbasert

PRISER

Pris på regnskap og bokføringstjenester økte med 2,9 prosent fra 2017 til 2018. I samme periode steg pris på revisjonstjenester med 3,5 prosent.

DIAGRAM 7

Prisindeks for regnskap og revisjonstjenester (2010 = 100).

Kilde: SSB, tabell 09529: Regnskap og revisjonstjenester.

I perioden fra 2009 til 2018 har priser på regnskap og bokføringstjenester steget med 41 prosent. Dette tilsier en gjennomsnittlig årlig vekst på 3,9 prosent.

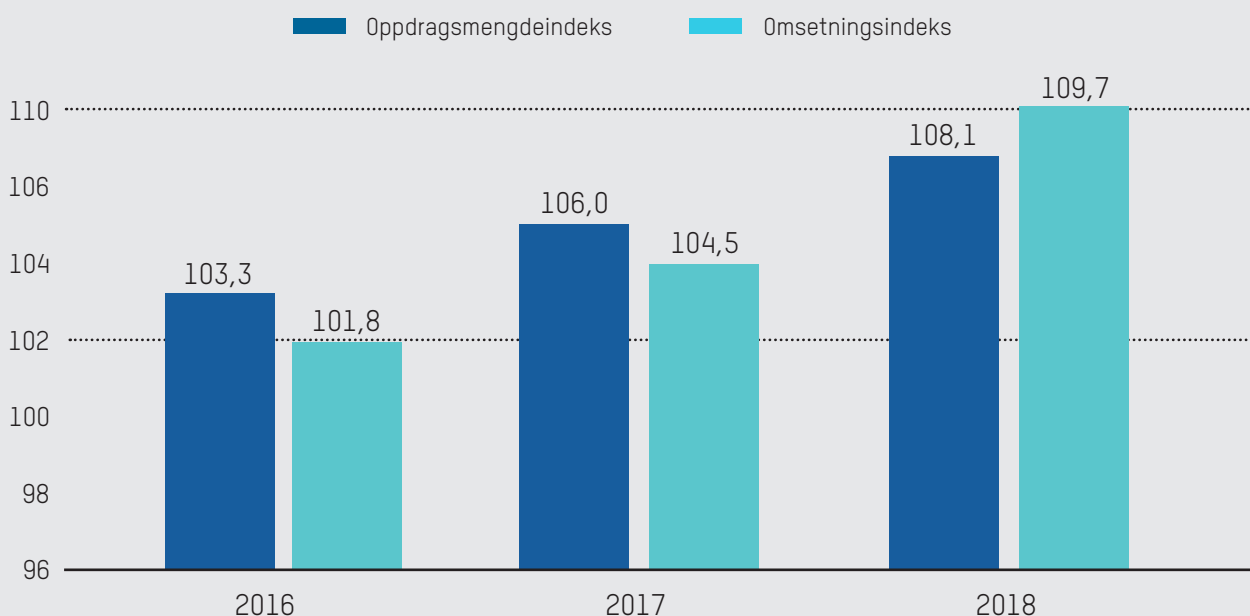
Til sammenligning har priser på revisjonstjenester har økt med 25 prosent i samme periode. Dette tilsier en gjennomsnittlig årlig vekst på 2,5 prosent.

OPPDRA GSMENGDE

Regnskapsbansjen hadde totalt 411 525 oppdragsgivere ved utgangen av 2018, dette tilsier en økning på 1,4 prosent fra året før.

DIAGRAM 8

Utvikling i antall oppdrag og omsetning (2015 = 100).

Kilde: Bisnode. Utviklet spesielt for RN

Målt i faste 2018-priser har gjennomsnittlig omsetning per oppdrag har økt med 4,9 prosent sammenlignet med året før. Dette fordi veksten i omsetning er høyere enn veksten i antall oppdrag. Vi ser likevel at nivået er omtrent det samme som i 2015. Snittet er fremdeles på nær 40 000 kr i omsetning per oppdrag.

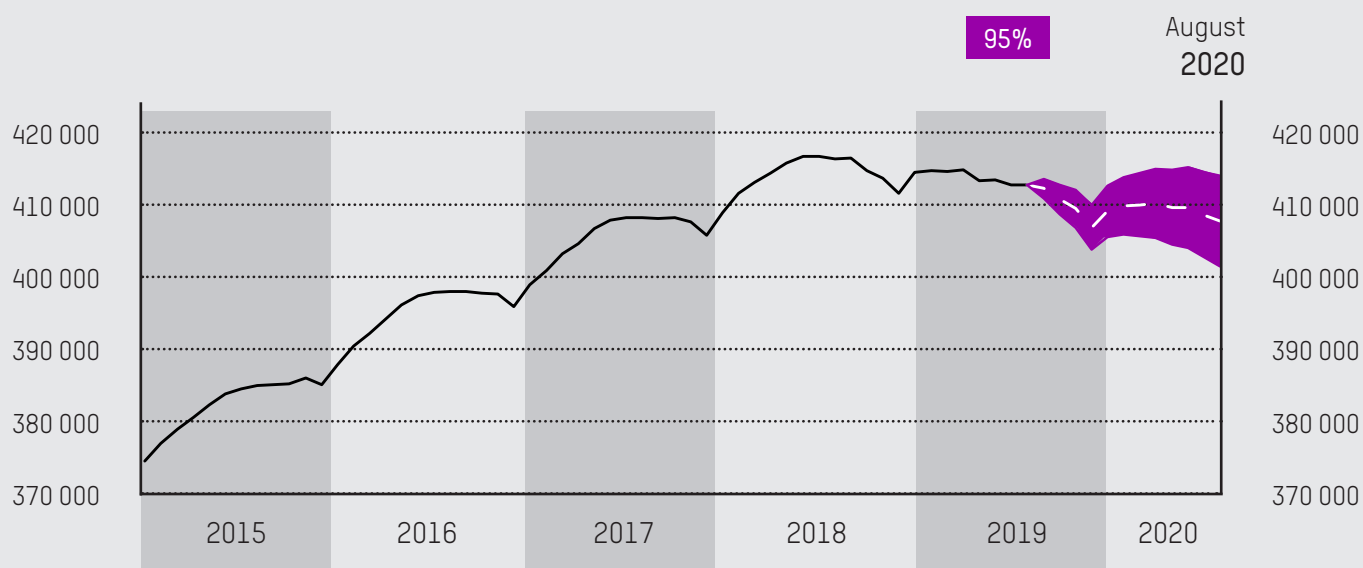
Målt i markedspriser har gjennomsnittlig omsetning per oppdrag økt fra 36 601 i 2015 til 39 483 i 2018. Gjennomsnitt gir imidlertid ikke en særlig god indikasjon på hvor mye omsetningen øker når oppdragsmengden øker. En regresjonanalyse gjør en betydelig bedre jobb. I vår modell finner vi at endringer i antall oppdrag kan forklare 82 prosent av variasjonen i omsetning. En annen måte å se dette på er at regresjon predikerer sammenhengen mellom oppdrag og omsetning 82 prosent bedre enn hva gjennomsnittet gjør. Modellen blir som følger:

$$\text{Omsetning} = -1362,9 + 51,259 \times \text{antall oppdrag}$$

Stigningstallet i ligningen er 51 259 kroner. Dette indikerer at når antall oppdrag øker med 1, øker omsetningen med 51 259 kr. Modellen er statistisk signifikant med en p-verdi på 0,00 (må være $\leq 0,05$).

DIAGRAM 9

Årlig vekst i oppdragsmengde.

Kilde: Bisnode. Prognose med X-12-ARIMA

Diagram 9 viser utvikling i oppdragsmengde. Per august 2019 har regnskapsbransjen 412 276 oppdragsgivere, dette tilsier en nedgang på 3 488 fra samme måned året før.

Den stiplede linjen viser forventet utvikling frem til august 2020. Prognosen tilsier at antall oppdrag vil bli i overkant av 407 000. Det er imidlertid høy usikkerhet knyttet til fremtidig utvikling. Diagrammet viser også usikkerhetsvifte (lilla) med 95 prosent konfidensgrenser.

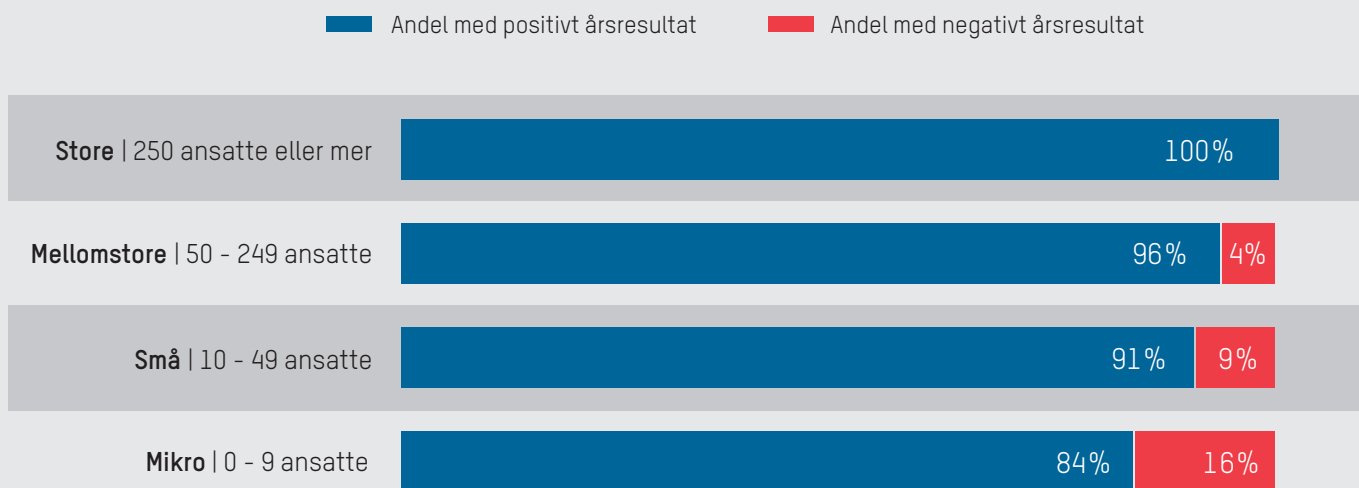
I perioden fra 2015 til 2018 har antall oppdrag i snitt steget med 2,6 prosent hvert år. Trenden er likevel at vekstraten er i ferd med å avta.

ØKONOMISKE RESULTATER

Aggregert årsresultat etter skatt er 1,7 milliarder kroner i 2018, dette tilsier en økning på i overkant av 100 millioner fra året før.

DIAGRAM 10

Årsresultat etter skatt. Prosentvis andel med underskudd og overskudd.

I sum hadde 85 prosent av alle regnskapsbedrifter et positivt årsresultat etter skatt og 15 prosent negativt.

Det er imidlertid signifikante forskjeller mellom mikrobedriftene (0 - 9 ansatte) og øvrige kategorier. Jevnt over er andelen som går i underskudd høyere (enn hva forventingsmatrisen tilsier) hos mikrobedriftene, og motsatt hos de øvrige. Merk at resultatet til de store (250 ansatte eller mer) er påvirket av at konsern og kjeder vurderes samlet. Det vil si at årsresultatet for hele organisasjonen danner grunnlaget for klassifiseringen (ikke underenhetene hver for seg).

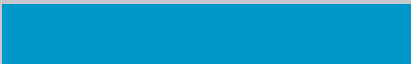

TABELL 1

Fordeling av aggregert årsresultat etter bedriftsstørrelse.

STØRRELSE	SUM NEGATIVT	SUM POSITIVT	TOTALT	ANTALL (N)
Store 250 ansatte eller mer	-	229 mill.	229 mill.	119
Mellomstore 50 - 249 ansatte	-0,4 mill.	96 mill.	95 mill.	33
Små 10 - 49 ansatte	- 40 mill.	447 mill.	407 mill.	384
Mikro 0 - 9 ansatte	- 82 mill.	1 051 mill.	969 mill.	2 788
TOTALT	-122 mill.	1 823 mill.	1 701 mill.	3 324

DIAGRAM 11

Gjennomsnittlig EBITDA-margin for regnskapselskaper. Justert for ekstremverdier.

			FEILMARGIN
Store 250 ansatte eller mer		8,2%	+/- 1,3%
Mellomstore 50 - 249 ansatte		8,3%	+/- 2,5%
Små 10 - 49 ansatte		9,9%	+/- 0,8%
Mikro 0 - 9 ansatte		10,8%	+/- 0,6%

Merk at ekstremverdier ble identifisert ved hjelp av et Box-Whiskers plott og deretter fjernet. Vi har altså forsøkt å eliminere målefeil ved å se bort fra de som tilsynelatende leverer ekstremt dårlig eller ekstremt bra resultater. Dette innebærer at resultatene i diagram 11 speiler virkeligheten for den store majoriteten.

Det er mikroselskapene (0 - 9 ansatte) som oppnår best lønnsomhet. De presterer også signifikant bedre enn de store selskapene (250 ansatte eller mer). Det vil si at gjennomsnittsnivåene ikke krysser hverandre selv når vi tar høyde for feilmarginer. Ellers er det ingen signifikante forskjeller mellom de øvrige kategoriene.

